

HÍRMONDÓ

Népfőiskolai

A MAGYAR ZOLTÁN NÉPFŐISKOLAI TÁRSASÁG IDŐKÖZI TÁJÉKOZTATÓJA • TATA, 2009. SZEPTEMBER

TANÉVNYITÓ ELÉ

- Szokatlan beszámoló, avagy mire készülünk az új tanévben

Kedves Olvasó!

Tisztelt Népfőiskolás!

A 2009-2010-es tanévünkre készülve illene beszámolni arról, hogy mi történt az elmúlt hónapokban, és elsősorban arról kellene beszámolni. Nem utolsó sorban pedig szeretnénk felhívni a figyelmet arra, milyen programokat készítettünk elő, milyen ismeretek átadására vállalkoznak az általunk felkért előadók.

Tavaszi közgyűlésünkről már értesülhettek. Arról talán már kevesebben, hogy benyújtott alapító okirati módosításaink részben mentek át a bírósági szűrőkön. Ezért két rendkívüli közgyűlést is össze kellett hívunk. A leglényegesebb változás életünkben, hogy kiemelkedően közhasznú szervezet lett a Magyar Zoltán Népfőiskolai Társaság, székhelyét pedig áttevte Kocsra. A vezetőségben is történtek változások, de erről már szintén szó esett.

A nyár elején megvalósítottuk azt a tervünket, mely szerint a fiatal, tanuló közigazgatási szakemberek számára létrehozunk egy díjat. Ezt 2009. július 4-én két fő részére (Kovács Éva és Bokor András) át is adtuk a Budapesti Corvinus Egyetem Közigazgatástudományi Karának ünnepélyes diplomakiosztóján. Számunkra nagy megtiszteltetés, hogy ilyen ünnepélyes keretek között adhattuk át a díjat. (A két díjazottról lapunk hasábjain olvashatnak.)

De essék szó most arról, milyen programokat kínálunk jelenlegi és várható hallgatóinknak.

Ilyenkor mindig az első kérdés az: Milyen új programokkal készülünk? Igen, lesznek új, vagy éppen megújuló programjaink, de az Önök javaslatára szívesen folytatunk régebbi sorozatokat is.

Az újak: Az egyik a megújuló egészségügyi sorozat. Szeptember 16-án Az idősödő ember fenntartható egészségének esélyei és kockázatai címmel **dr. Iván László** professzor tart előadást.

A másik a Kálvin évhez (Kálvin János születésének 500. évfordulója) kapcsolódó sorozatunk, melynek első előadására 2009. szeptember 23-án **G. Etényi Nóra** egyetemi docenst kértük fel. (Kálvin és az európai történelem)

Egy újabb programsorozattal azoknak

szeretnénk kedvezni, akik a hadtörténettel, különleges (híres) csatákkal szeretnének behatóbban foglalkozni. Ez a sorozatunk szeptember 15-én indul, első előadását **Farkas Endre** – elnöksé- günk tagja – tartja. Reméljük a városban élő hivatásos katonák is bekapcsolódnak e sorozatba.

A hagyományos programok közül is jó szívvel ajánlom figyelmükbe az egyetemes történelmi sorozatunkat. Folytatjuk a vallástörténeti ismeretek átadását. Szeretnénk mind a helyi, mind pedig a távolabb élőket megismertetni a Hely szellemeivel. Nagy sikere volt a Kertek – parkok sorozatnak is, melyet tovább folytatunk, hiszen még nagyon sok szép parkja van országunknak és a világnak.

Szintén hagyományos az angol, illetve a számítógép-kezelői tanfolyamunk.

De egy iskola, főleg egy népfőiskola nem teheti meg, hogy hivatalosan is ne nyitná meg aktuális tanévet. E hagyománnyal sem szakítunk. 2009. **szeptember 24-én** a Helyőrségi Klubba (HEMO) várjuk azokat, akik kíváncsiak programjaink részletesebb ismertetésére és szívesen vesznek részt az ünnepi megnyitón, melyen vendégünk lesz **Budai Ilona** népdalénekes, valamint a helyi **Csevegő Együttes**.

Kitekintve a város határain túlra, meg kell említeni, hogy a kocsi önkormányzattal is tervezünk programokat, valamint egyéb együttműködési lehetőségekről is tárgyalunk.

Érdekes felkérést kapott a népfőiskola vezetése, elsősorban Keresztesi József, aki az Esztergomban újjá szerveződő hasonló civil szervezet létrehozásában segít. Talán nem árulunk el nagy titkot, hogy itt nem a hagyományos értelemben vett népfőiskolát, hanem inkább a korábbi években szabadegyetemként ismertté vált szervezetet szeretnének létrehozni. Amennyiben ez sikerül, akkor természetes, hogy velük is kívánunk közös programokat szervezni, lebonyolítani.

Népfőiskolánk által végzett munkákról, tevékenységekről Keresztesi József beszámolójából értesülhetnek.

Kedves Jelenlegi és Leendő Népfőiskolások!

Ájánljuk szíves figyelmükbe programjainkat és tisztelettel, szeretettel várjuk is Önöket, hogy minél nagyobb létszámban vegyenek részt – ezzel is támogatva munkánkat.

Üdvözlettel:

ifj. Gyüszti László elnök

TARTALOMBÓL

- Tanévnyitó elé
- Magyar Zoltán díjasok
- Magyar konferencia 2009
- NCA támogatások Tatán
- Somogyi Györgyné írása
- A síremlékek még aktuálisak
- 20 éves a BKNSZ
- Hallgatói vélemények

ÁLDOTTAK

AZ ÖREGEK BARÁTAI

- Áldott, aki megértéssel kísért és fogja reszkető kezünket,
- Áldott, aki tudja, hogy hallásunk nehezen kapja el már szót,
- Áldott, aki nem csodálkozik, hogy sok mindent nem látunk és lassan jár nálunk az ész,
- Áldott, aki nem veszi észre, hogy ma megint kiömlött a kávé az asztalon,
- Áldott, aki mosolyogva áll meg, hogy elbeszélgesse velünk,
- Áldott, aki nem árulja el, hogy ma kétszer hallotta tőlünk ezt a történetet,
- Áldott, aki feltudja idézni velünk a tegnapi emlékeit,
- Áldott, akitől megtudjuk, hogy nekünk is jut még tisztelet, szeretet, hogy nem vagyunk azért még mi se egyedül,
- Áldott, aki segít vinni öregségünk keresztjét, amely nekünk is oly nehéz
- Áldott, aki szerető leleményességgel segíti ingadozó lépteinket a hazafelé vezető úton.

Mécs László

NEM LEHET XX. SZÁZADI PROBLÉMÁKAT XIX. SZÁZADI MÓDSZEREKKEL MEGOLDANI¹

A cím egyben idézet is a Magyary konferencia szakmailag legjelentősebb előadójától, Pálné dr. Kovács Ilona egyetemi tanártól.

Még mielőtt a hagyományos Magyary konferencia egészéről szólnánk, érdemes feltenni a kérdést: vajon mitől lesz jó, sikeres egy konferencia? Azt gondolom, a kérdésre nem egyszerű a válasz, s a válasszal nem is untatnám a tisztelt olvasót, aki inkább arra kíváncsi, hogy mi történt e jeles napon, Magyar Zoltán Születésnapján a tatai városháza dísztermében.

Anépfőiskolamártöbbéve elindította, kezdeményezte az évente megrendezett konferenciát, amelynek célja, hogy méltó módon őrizzük a tudós emlékét, figyelmébe ajánljuk a szakterület művelőinek és minden polgárnak, aki aktívan érdeklődik települése, környezete ügyei iránt.

A konferencia szervezésében, rendezésében együttműködünk az önkormányzattal, és a Magyar Közigazgatási Kar K-E megyei tagozatával, s örömmel vettük, hogy ismét bekapcsolódott a közreműködők sorába a K-E megyei közgyűlés – elnöke is köszöntötte a konferencia résztvevőit Michl József polgármesterrel együtt. Szakmailag is erősítette a programot a K-D Regionális Államigazgatási Hivatal vezetőjének – dr. Gelencsér Józsefnek – a szakmai bevezetője.

A konferenciát megelőzően is voltak már események, amelyek a lelki ráhangolódást segítették. Kótai László esperes plébános a reggeli mise keretében emlékezett Magyary Zoltánra, majd az önkormányzat, a megyei közigazgatási kar és a népfőiskola elnökségének tagjai virágot, koszorút helyeztek Magyary Zoltán síremlékén, a Környei úti temetőben.

A konferenciát **Gyüsi László** elnöki bevezetője nyitotta meg, amelynek két érdekessége is volt. Egyik, hogy megidézte nemcsak Magyary emlékét, hanem Reviczky István alispánét is, akinek fontos szerepe volt abban, hogy szakmai munkássága sikeresen valósult meg Tatán, az akkori Tatai Járásban, később a megye egészére kiterjedően, pl. a szociális programmal.

A megnyitó másik különlegessége, hogy dr. **Kálmán Attila**, a népfőiskola tiszteletbeli tagja, itt vehette át a Benda Kálmán emlékplakettet, a népfőiskola hagyományainak feltárásában végzett munkájáért, az új népfőiskola munkájának szakmai segítségével.

¹ Magyary Zoltántól idézte Pálné dr. Kovács Ilona előadása keretében.

Az elsőként sorra kerülő előadás is rendhagyó volt abban a tekintetben, hogy fiatalok, még egyetemi hallgatók, a Corvinus Egyetem Közigazgatástudományi Karán működő Magyary Z. Szakkollégium tagjai számoltak be tatai kutatásuk, tapasztalatairól, tanulságairól. Bokor András, aki az előző időszakban elnöke volt a kollégiumnak, nagyon profi módon felkészülve mutatta be a feldolgozott szakmai információkat, amelyből kiemelte a civil szervezetek és az önkormányzat kapcsolatának jelentőségét, valamint a Magyary tervhez kapcsolódó széles körű társadalmi párbeszédet. **Csákvári Judit** – jelenlegi elnök – a kommunikáció fontosságáról, jelentőségéről szolt, és köszönetet mondott az önkormányzat vezetésének a szakmai lehetőségért.

Dr. Horváth Tivadar, a polgármesteri hivatal jegyzője nagyon pozitívan értékelte a szakkollégium tagjai által készített tanulmányt. Szolt a városban működő alapítványok-egyesületek fontosságáról, a támogatások növekedéséről. Felvetette, hogy a lakosság véleményezése a közigazgatási szolgáltatásokról nem elég aktív, jó lenne, ha többen jeleznék véleményüket, mondanák el javaslataikat.

A „hivatásos” előadók nagyon sokoldalúan foglalkoztak a címben megjelölt „Közigazgatási reformok aktuális kérdései”-vel. Sajnos a területi korlátok nem teszik lehetővé ezek részletes bemutatását. Különösen igaz ez **Pálné dr. Kovács Ilonára**, aki az MTA Regionális Kutatási Központnak igazgatója is, és régóta foglalkozik a területi igazgatás kérdéseivel. Átfogó értékeléséből csak néhány dolgot emelünk ki. Magyar sajátosságként sorolta fel a következőket: felülről indul, progresszív a cél, megkésettég, erőltetett ütem, szakmai bizonytalanság, inkonzisztencia, politikai konszenzus hiánya és a végrehajtás elhanyagolása. E tényezőket nemcsak felsorolta, hanem szakmai érvekkel is alátámasztotta megállapításait.

Somlyódy Péter Edit, aki szintén az RKK Dunántúli Tudományos Intézetének munkatársa, témája a kistérségi reformok voltak. Egyaránt foglalkozott a többcélú társulások eredményeivel és problémáival, a dilemmák közül kiemelte a merev kereteket, a differenciálatlanságot és, hogy a városokról nem esik szó a szabályozásban.

Vadál Ildikó a Pécsi Tudományegyetem docense témája a területi államigazgatási korszerűsítése, amelyet a történeti előzményekkel is megalapozott. Az egyes időszakok hatását elemezve a következő megállapításokkal zárta előadását. Az ügyfelek részéről hiányérzet jellemző, a megyét nem igen lehet

„meghaladni”, végül a rendszer lényegében változatlan maradt.

Dr. Finta István, szintén az RKK munkatársa, de mellette egy Pécs környéki kis település polgármester is, nyilván a saját munkájában is érzekelte a témaként vállalt szabályozási problémákat. A megoldások között felsorolta: az állami feladatok visszavételét, a differenciált hatáskör telepítését, a kötelező társulást és a jelenlegi szervezeti keretek jobb kihasználását.

A konferencián most nem hangzott el előadás Magyary Zoltánról, ennek ellenére, a megnyitótól az utolsó előadásig jelen volt szellemisége, sokszor szó szerint is idézték vagy utaltak ma is érvényes megállapításaira.

Az előadásokat követően koszorúkat helyeztek el a szülőháznál, a szobornál és a volt a tóvárosi községháza emléktáblájánál a résztvevők, akik közül még említeni kell dr. Balázs István főosztályvezetőt – Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium, és a Magyary Zoltán E-Közigazgatástudományi Egyesület vezetőit is.

A programot követő kötetlen beszélgetésen úgy nyilatkoztak a szakmai közreműködők és részt vevők, hogy jó színvonalú, sikeres konferencia volt az idei.

Az elnökség nevében is tisztelettel köszönjük minden szervezetnek, és vezetőnek a segítséget, támogatást, amellyel hozzájárultak a rendezvény sikeréhez, a népfőiskola tagjainak pedig az érdeklődő részvételt, a közreműködést a szervezésben.

Keresztesi József
MZNT szakmai vezetője

NAGYCENK–SCHÖNBRUNN, 2009

A Magyary Zoltán Népfőiskolai Társaság csaknem valamennyi képzési programja Látó-út szervezésével záródik.

A 2008/2009 tanévben nagy érdeklődést keltett a Kertek-parkok Európában és Magyarországon című kurzus. A témát Sylvester Edina kert- és tájépítész dolgozta ki, adta elő vetítéssel egybekötve, lelkiismeretesen, szint minden apró részletre kiterjedően. Javaslatára – legnagyobb öröömre – Látó-útra május 16-án napfényes, kellemes kiránduló időben Nagycenkre és Schönbrunnba utaztunk.

Nagycenken gróf Széchenyi István, „a legnagyobb magyar” kastélyában rendezett múzeumban láttuk a minisztériumi dolgozó szobáját, az ország építő mukásságát, az élet útját bemutató kiállítást. Megtekintettük a világörökségi címet elnyert kastélypark sok-sok növénykülönlegességét, a gyönyörű kovácsoltvas kapuval szemben több mint 200 éves hársfa-sort, a labirintust, a lovas istállókat.

Schönbrunnban már többször voltam, eddig leginkább a kastélyra fókuszálva, hiszen ott élt Sisi a magyarok szerett királynéja.

Természetesen ezen a látó-úton a csodaszép parkra helyeződött a hangsúly. A szakember lelkes vezetésével, szakszerű irányításával csodáltunk olyan részleteket, amiket eddig észre sem vettünk. Ilyen pl. a japán kert, a pálmaház környéke, a dupla fasorral, sövényvel körbetelepített „szoba”. Megdöbbenett, hogy valójában milyen hatalmas kiterjedésű ez a Habsburgok által létesített gyönyörűség. Jó közérzetünket csak fokozta a szaladgáló mókuskok látványa.

Mindnyájunk nevében ezúton is köszönöm Sylvester Edina élményt adó fáradhatatlan munkáját.

Ugyanakkor köszönettel tartozunk a népfőiskola munkatársainak. Keresztesi József ugyan nem utazhatott velünk, de éreztük gondoskodását, nagyra értékeltük az aggódó érdeklődését. Basáné Nyíró Katalin és Hatvan Tímea flottul, felelősségteljesen végezte a szervezést. 47 főt, zömében az idősebb korosztályhoz tartozó, embert kellett összetartani, tekintettel az igények különbözőségére. Nem az ő odaadásukon múlt, hogy egy házaspár kanyargós úton – de azért megfelelő időben – ért oda a hazafelé induláshoz.

Említésre méltó Benke Balázs tevékenysége, aki az autóbusz vezetője volt, hiszen mindig udvariasan, készséggel állt rendelkezésünkre, és nem utolsó sorban, kellő időben, épségben értünk haza.

Összegezve, szívet melengető volt a tanfolyam és a hozzákapcsolódó látó-út, öröm volt részesének lenni. Kíváncsian várjuk a folytatást, még nagyon sok történelmi kert-park vár megtekintésre hazánkban és a környező országokban.

Tata, 2009. május 24.

Tuboly Sándorné
hallgató, a „Látóút” résztvevője

BEMUTATKOZIK KOVÁCS ÉVA, AKI A NÉPFŐISKOLA MAGYARY DÍJÁNAK EGYIK KITÜNTETTTJE

2009-ben jeles diplomával végeztem a Közigazgatástudományi Kar közigazgatási egyetemi szakán. A karon eltöltött öt év alatt számos tudományos munkában vettem részt a Magyar Zoltán Szakkollégium tagjaként és az Államigazgatási Tanszék mellett.

Büszkén mondhatom, hogy a fiatal szakkollégium tagjaként egyike voltam azoknak, akik három évvel ezelőtt közreműködtek abban, hogy a mostani szoros szakmai és baráti együttműködést megalapozzuk a tatai Magyar Zoltán Népfőiskolai Társaság és egyetemünk között. Azóta is számos tudományos, kulturális rendezvényen vettem részt Tatán, nagyon-nagy örömmel.

Az egyetemi évek alatt már mélyebben foglalkoztam a közigazgatás tudományával, különös tekintettel az elektronikus önkormányzás lehetőségeivel, a közigazgatási kommunikáció irányaival, valamint a rendészeti és idegenrendészeti témakörrel hazai és nemzetközi viszonylatban. Aktív szakmai munkámról több dolgozat, publikáció, konferencia előadás is tanúskodik. Ezen területek közül az idegenrendészeti szabályozás, eljárás területe keltette fel leginkább

érdeklődésemet, mely kutatásával 2009 szeptemberétől a doktori iskola kereti között fogok foglalkozni.

A Közigazgatástudományi Karon eltöltött öt év alatt személyes kötődésem is kialakult az intézményhez. Az oktatókkal, a dolgozókkal fenntartott jó kapcsolat, a baráti légkör, az egyetemi hangulat arra sarkalt, hogy megpályázzam a meghirdetett tanársegédi állást a karon, az Államigazgatási Tanszéken. Ennek eredményeként az a megtiszteltetés ért, hogy idén szeptembertől az Alma Materben kezdhetem meg munkámat.

Számomra kihívást és nagy örömet jelent az oktatás. Szeretném a hallgatókhoz közelebb hozni és érthetővé, érdekessé tenni a közigazgatási tudomány egyes területeit. Továbbá az egyetemen, mint közjogi centrumban, lehetőségem nyílik a kutatási munka folytatására, és részt szeretnék venni a tanszék tudományos műhelymunkájában is.

Természetesen nem titkolt szándékom, hogy szeretném a továbbiakban is támogatni a szakkollégium munkáját, azt a közösséget, melytől olyan sokat kaptam mind emberileg, mind szakmailag.

BÚCSÚ HALMOS ILONÁTÓL

Szomorúsággal hallottuk a hírt. Halmos Ilona, Ilonka néni elment közülünk. Már nem érte meg a szeptemberi tanévnyitót. Hiányolni fogjuk kedves egyéniségét, hűségét a történelmi tematikához, hűségét a barátokhoz, akik akkor is segítették részvételét a programokon, amikor ehhez már kevés volt a saját ereje.

Őrizzük meg emlékét, hajtsunk fejet előtte azért is, mert élete végéig érdeklődéssel kísérte a világ dolgait, fontosnak tartotta, hogy jelen legyen, hogy megkapja a megérdemelt oklevelet, hogy támogassa a népfőiskolát.

Köszönjük a példát, köszönjük a biztatást! Legyen számára könnyű a föld, emlékét megőrizzük. Legyen számára béke és boldogság az örök népfőiskolán!

CSILLAGKÉP

Egykoron, halovány csillagkép
jelent meg az égen,
bódítón, szédülten bámultam,
emlékszem.

Alakja, fénye, csodákra képes,
de hiába, őhozzá
soha, senki
fel nem érhet!

2009. július 21.

Somogyi Györgyné
a népfőiskola tagja

A BÉKE SZIGETÉN, A TUDÁS VONZÁSÁBAN!

– Gondolatok a népfőiskoláról –

Hogy hol van ez a hely? Tatán a Magyary Zoltán Népfőiskolán!

Minden év szeptemberében meghirdetik az előadásokat.

Így találtam rá én is, a sok ember számára hiányt pótló ismeretanyagokra. A nagy gondossággal összeállított történelmi előadásokon zsúfolásig megtelt az osztályterem. A színvonalas előadások alatt szinte „egyemberként” hallgattunk, figyeltünk. A kérdéseket bárki feltehetné érdeklődése szerint. Mindig kielégítő, pontos válaszokat kaptunk.

Az előadások légköre szívet-lelket melegítő, az emberiség csodája az a kellemes egymásra figyelés, és a csend, mely körülvesz. A tudásszomj valódisága szinte kézzelfogható. Szívélyes az emberek közelsége, magatartása. Szinte hallani lehet az emberek együttgondolkodását.

A „Látó-út” kirándulások szervezése magas fokú igényességre, odafigyelésre vall. Ahogy az emberek egymásra hangolódnak, a sápadtságtól eljutnak a mosolyig.

A megnyugtató – előadások előtti – „duruzsolás” hatása szinte sugárzik az emberi arcokon.

Nemcsak nézünk ezután, hanem megtanultunk látni, láttatni a szépet és a jót.

Az ókor, a múlt megismerése felvillantja, majd elgondolkodtat jelen világunkról, és segíti építeni a tudás alapú társadalmunkat. Szinte felszisszenünk tovatűnő ifjúságunk gyötrelmein.

Megtanít az együttgondolkodás fontosságára, emberszeretetre, hogy ne csak nézzünk, lássuk is egymást, és nyújtsunk segítő kezet embertársainknak.

Valóságsszemléletünk olykor sivár, és önző! Kitekinteni a „szeretetburokból” akár könnyű is lehet.

De mit tehetünk, amikor az „egyedüllét” az üres fészek szindrómával találkozunk. Meghalljuk a hívó szót? Figyelünk és elfogadjuk a felénk nyújtott kezet? Keressük lelkünkre a gyógyírt? Vajon tudásszomjunk mennyire valós? Megtaláljuk-e sokszínűségünkben a nekünk való elfoglaltságot, a hasznos építő jellegű elfoglaltságot? Nyitottak vagyunk-e egymás gondolataira?

Merjünk kimozdulni, testileg-lelkileg építkezni. A sokféle előadás színessé, gazdaggá teszi életünket, fontossá mindennapjainkat. Életszemléletünk hihetetlen változáson megy át.

Az értelem, az érzelem megnyilvánulása, a gondolkodó ember nyitása szinte kézzelfogható közelségbe kerül.

A szellemi tőke összpontosítása mindig építőjellegű. Az emberi agy is mindig friss levegőre, magas szintű tudásra vágyik. Ismeretanyagaink, tudásszomjunk bővítésre vár. Mi sem bizonyítja jobban, mint hogy meghalljuk a hívó szót!

Hetekkel előtte a városban – ha előadásra járókkal – ismerősökkel találkozunk, már önkéntelenül mondjuk: hogy ugye Te is jössz a következő héten, igen ÉS AKKOR MEGINT TALÁLKOZUNK és okosodunk. Tata, 2009. július 21.

Somogyi Györgyné
hallgató, a népfőiskolai társaság tagja

VÁROS ÉS FALUVÉDŐK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE

XXVIII. ORSZÁGOS GYŰLÉSE AJÁNLÁSAI

2009. JÚLIUS 15-18. – RÁCALMÁS

- A civil szervezetek összefogását és a közigazgatás, az önkormányzatok együttműködésének erősítését szorgalmazzuk. Jobban kell összekapcsolni az egyesületi tevékenységet az önkormányzati és benne a főépítési munkával. Ez mindkét fél érdeke.
Ezért is: javasoljuk a településeknek a helyi értékvédelem (elrendelése és megszüntetése) megfelelő előkészítése érdekében főépítész alkalmazását.
- Javasoljuk az egyesületek működésében, együttműködésében a jogi és szakmai ismeretek átadását, az ilyen irányú képzés megvalósítását.
Nyomatékosan felhívjuk a figyelmet az utánpótlás nevelés fontosságára – a jól működő szervezetek tapasztalataira építve.
- Elvárjuk, hogy az állam a jó gazda módjára hasznosítsa, s tartsa karban mindannyiunk közös tulajdonát, örökségünket! Ebben együttműködően vegyenek részt a civil szervezetekkel karöltve az örökségvédelem hivatalos szereplői, a helyi önkormányzat, bevonva az országgyűlési képviselőt is.
- Műemlékek és helyi értékek védelmét adókedvezményekkel ösztönözzék az állami és a helyi önkormányzati jogszabályok, törvények, rendeletek.
- Az önkormányzatok és a város és faluvédő egyesületek partnerségben induljanak az uniós pályázatokon, a közösségükben levő értékek megmentése és helyreállítása érdekében
- A civilszervezetek vizsgálják felül alapszabályukat. Amennyiben nem szerepel ebben a kulturális örökségvédelem, rögzítsék ezt célként, hogy erre való hivatkozással bármely örökségvédelmet érintő ügyben az eljáró hatóságoknál ügyfélként bejelentkezhetnek – és jelentkezzenek is bel!
- A helyi szerkezeti és szabályozási tervek kitűzésében és esetleges megváltoztatásában, ezek előkészítő munkafázisaiban, különösen a helyi értékvédelemmel kapcsolatos jogszabályalkotásban mindenütt vegyenek részt a helyi város- ill. faluvédő egyesületek.
- Ragaszkodunk ahhoz, hogy mindig csak a lakosság érdekeit szem előtt tartó, velük egyeztetett változtatási tervek születhessenek. Ellenezzük a parkok, zöld területek gazdasági jellegű hasznosítását, építési területté átminősítését. Ennek kapcsán
A *Debreceni Parkerdő* védelme érdekében – 15 egyesület részvételével - létrejött civil összefogáshoz az országos értekezlet csatlakozik és támogatja azt a törekvésüket, hogy kezdettől történjen meg bevonásuk az elképzelések kialakításába. Ellenezzük a *Budapest Római parti kemping* területének beépítését, kiállunk a terület jelenlegi állapotának, karakterének megtartása mellett.
- Támogatjuk azt a törekvést, amellyel visszatérhet a *Rácalmási Nagysziget* régi hagyományaihoz. Konkrétan: javasoljuk és támogatjuk, hogy a *Rácalmási Nagysziget* északi részén az MNV kezelésében lévő területen a Duna-Ipoly Nemzeti Park és a Vadex kezdeményezésével és aktív támogatásával gyümölcsöskertet hozzanak létre.
- Az ártéri erdők eredeti állapotban történő megőrzése és visszaállítása mellett foglalunk állást. Konkrétan: El kell érni az *adonyi ártéri terület* természetes állapotának visszaállítását és látogathatóságának biztosítását.

20 ÉVES A BUDAPEST KÖRNYÉKI NÉPFŐISKOLAI SZÖVETSÉG

Születésnapunkat „kötődéseink és a hely szelleme jegyében” a Szentendrei-szigeten, Kisorosziiban a helyi Protestáns Ifjúsági Művelődési Műhely konferenciaházában rendeztük meg 2009. május 16-17-én. Kétnapos – szakmai és ünnepi programmal tettük emlékeztetessé a 20 éves találkozót.

Az első napon - **EU-s forrásszerzés a gyakorlatban** c. szerveztünk képzést a Sárospataki Népfőiskolai Egyesülettel, amelyet Bordás István vezetett.

A program részt vevői közösen alakították ki a koncepciót, az elképzelés fontosabb elemeit, amely a **HÍD projekt** elnevezést kapta. **Résztvevői:**

- Tatai Magary Zoltán Népfőiskolai Társaság: A tevékenység feltételrendszerének megteremtése, bentlakásos intézmény létrehozása
- Szentendrei ECKE: A társadalmi részvétel fejlesztése

a klíma - tudatosság érdekében a KMR-ben

- Szentendrei Testvérvárosi Kapcsolatok Egyesület: Nemzetközi kulturális fesztivál megrendezése Szentendrén
- Makkai Sándor Protestáns Népfőiskola - Kisoroszi: Teremtésvédelem népfőiskolai képzés megújítása, határon túli résztvevőkkel
- Bagi Helytörténeti Baráti Kör: „BAG-MAG” falufejlesztési kör érték és érdekvédelme a faluközpont megmaradásáért

Este Radnóti verseket mondtunk a spiccen, azaz a szigetcsúcson, ahol a Duna kettéválik a Kis-Dunára (Szentendrei Duna-ág) és a Nagy-Dunára (Váci Duna-ág). A Duna évezredek alatt hozta létre az egykor hét szigetből álló Szentendrei-szigetet. A Nap lemenőben volt, s vörös fénnel csordult a felhőkbe s a folyamba.

A MÁSODIK NAP A LÉLEKEMELŐ ÜNNEPÉ VOLT

Összegyülekeztünk és részt vettünk a kisoroszi református istentiszteleten, amelyet Makkai Lilla lelkész mutatott be. Úgy éreztük, mintha nekünk

(is) szólt volna az igehirdetés, a Szolgálatról beszélt, arról, hogy az ember, ha nem is „tökéletes”, mégis mindenki alkalmas valamire, s egy közösségben mindez összeadódik, s nem méricskéljük, mit adok, mit kapok, mennyit adok, és mennyit kapok, hiszen a cselekvő szeretet az, amely bensőnkől vezérel.

Az ünnepi találkozó szakmai programját József Attila Ars poetica c. verse indította, **Nagy Júlia** a BKNSZ ügyvezetője előadásában. Ezt követte **Varga Gyula** közösségfejlesztő kollégánk által összeállított zenés fénykép dokumentáció, egy szép válogatás a BKNSZ sikeres programjaiból: Művelődés Hete - a Tanulás Ünnepe Galga - menti és budapesti eseményeiről, az erdélyi szoboravatásról, a szociális szövetkezetek regionális fórumáról, a „Haza a Magosban” c. felnőttoktatási alapmodell képzésünkről Vértesacsán, a Megújuló Népfőiskola elnevezésű vándortalálkozókról Pest megye szerte.

Ezután **Gódor András** településfejlesztő szociológus, Dány község polgármestere (elnökünk) gondolatébresztő előadását hallgattuk meg arról, hogy 20 év alatt Magyarországon elcsúszott az ORIGÓ, a nulla pont lefelé és balra ment... Ezerarcú emberek alkotják népfőiskoláinkat, akik a helyi, térségi problémák oldásán fáradoznak a „Szolgálat” szellemében.

Réthey Prikkel Lajos néprajzos (Tahitótfalu), alapító elnökünk, 89 éves, elmondta, hogy a most íródo életrajza címének éppen a „Szolgálat,” nevet választotta. Az életrajz kiadásához támogatókat várnak. Életrajzát a Nagy Imre Társaság felkérésére kezdte el megírni. (Az életrajz, - ha megjelenik, tele saját, személyes élményekkel, korhű dokumentumokkal - páratlan érték).

Borszékiné Rétháti Ágnes biokertész, néprajzi gyűjtő (Pócsmegyer) visszaemlékezett a kezdetekre, hogy bizony milyen nehezen indult be a falu 20 évvel ezelőtt, s ők voltak ketten **Lóska Anikóval** (településfejlesztő szociológus), akik a népfőiskola születésénél bábáskodtak szeretettel. A népfőiskola a társadalmi sebek gyógyítását vállalta, és nem utolsó sorban a családi környezet, a falusi életmód, hagyomány, a szellemi örökség bemutatását a helyi lakosság és az idelátogató turisták számára.

Budai József (Erdőkürt) – a kis falu a megújuló népfőiskolai mozgalom központja lett 1987-től. 30 gazdaképzést szerveztek, 60 tagja van a Művelődési Körnek, amely helytörténettel, hagyományok feltárásával, visszatartásával foglalkozik. 150 gyermek vesz részt a honismereti táborban, él a falu és mindig megújul, - bár ma már a hétfőgén

sem Budapestre, sem Vácra a Volánbusz nem indít járatot a faluból...

Gaján Vilmos (Pilisszentkereszt), ma már nem beszélnek sem szlovákul, sem svábul a faluban. Fontos a jót tenni, ha újrakezdhetné, ma is csak ezt csinálná.

(Helytörténeti kör, hagyományok rögzítése filmen, erdő birtokossági egyesület létrehozása, Budakalászi Textilgyár megmentésének kísérlete).

Baka Györgyi (Százhalombatta, Hamvas Béla Szabadegyetem) – a népfőiskolai érintettségét még Sárospatakon, az újraszületéskor, Újszászi Kálmán diófája alatti beszélgetéseken szerezte. A népfőiskola lényege: mindig történik valami (lélekemelésnek mondanánk), a másikért dolgozunk, szembe megy a fogyasztói társadalom zsákutcájával, a személy és közösségi tenni akarás jellemzi, érintés, a személy számára. A személyiségfejlesztő képzési programot művészeti eszközökkel gazdagítja.

Szabolcs András – a fiatalokkal, a napi étellel, a valódi étellel foglalkozott a majki népfőiskola a 90-es években. Életre szóló élmény volt, értelmes fiatalokkal, közösség született. Szabad kísérletezés jellemezte, s az, hogyan találunk rá a helyes útra.

Halló József (Ipolyszalka Népfőiskolai Egyesület–Szlovákia) – A helyes út ránk talál-e? Nagy volt a várakozás az Ipoly menti népfőiskolán, 1990-ben. Akkor kell elkezdni, amikor szükség van rá. Beavatás volt a határ menti aprófalvas térség számára.

Szigeti Gábor (Budapest, Gemini angol nyelvi tanulókör) Jó, kedvező alkalom van a népfőiskolák (önművelés, közösségépítés, nem formális felnőttképzés)

számára, mert nagyon rossz a helyzet Magyarországon. Az utolsó előtti pillanatban vagyunk, most van csak igazán szükség a népfőiskolákra, amelyek mentálisan segíthetnek az embereknek, ezért is meg kell erősíteni a felnőttképzést. Az egyetemi értelmiségi elitnek sajnos fogalma sincs a népfőiskoláról. A tanulókörök (bármely tematikával) egy kitűnő módszer az önművelésre, közösségépítésre, az egymástól való tanulásra, a nem formális és az informális tanulásra. Nemzetközi partnerek is vannak, a BKNSZ kiadta 2008-ban a svéd tanulóköri mozgalom felnőtt pedagógiai módszereinek leírását magyarul.

Balogh Judit (Budapest) Fauna Alapítvány, a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos változatos tematikájú interaktív képzési program kidolgozója, előadója, szervezője, szívesen megy mindenhol, ahol népfőiskola működik, mert fontos az egyén, a közösség számára az önképzés, az új ismeret.

Keresztesi József (Tatai Magyary Zoltán Népfőiskolai Társaság) emlékezett egykori elnökünkre, Kemény Bertalan településtervezőre, a falugondnoki rendszer megálmodójára, a „Homálybogozás” falufejlesztő módszer eredeti tanítómesterére.

A 20 éves Budapest Környéki Népfőiskolai Szövetség valóban ezerarcú népfőiskola, s ahány népfőiskola, annyi módszer.

Isten éltesse egyesületünket, adjon erőt a jövőben is, hogy folytathassuk a Szolgálatot.

Nagy Júlia ügyvezető
Mobil: 30-688-3740

**BEMUTATKOZIK
BOKOR ANDRÁS
A 2009. ÉVI MAGYARY Z. DÍJ
MÁSİK KITÜNTETTJE**

Okleveles közigazgatási szakértő, I. éves közgazdász hallgató vagyok.

Jelenlegi munkahelyem: Önkormányzati Minisztérium, Választási Főosztály.

Szombathelyen születtem, mely várost a mai napig kedves szülőföldemnek tekintem. 2004-ben nyertem felvételt a Budapesti Corvinus Egyetem Közigazgatástudományi Karára, ahol 2009-ben szereztem diplomát közigazgatási szakon. Az egyetemi évek alatt Kiemelt Kari ösztöndíjban, és Walter Hallstein Ösztöndíjban is részesültem.

Az intézményben működő Magyary Zoltán Szakkollégiumnak 2005-ben lettem tagja, majd ezt követően a titkári, illetve az elnöki tiszteket is betöltöttem egy-egy éven keresztül. A neves előd szellemisége végigkísérte egyetemi éveimet, vezetői tisztségem betöltésekor számtalan fórumon találkoztam Magyary Zoltán nevével, pályájával, munkásságának sokoldalúságával. Szintén ekkor kerültem kapcsolatba a Tatai Magyary Zoltán Népfőiskolai Társasággal, lelkes és szimpatikus tagságával és vezetőségével. Bátran kijelenthetem, e kapcsolat köztem és a Társaság között nem pusztán szakmai, hanem baráti köteleket is jelentett, jelent mind a mai napig. Együtműködésünk alatt számos programon és előadáson vehettem részt, hol hallgatóként, hol előadóként.

Nagy megtiszteltetés volt számomra, hogy 2009-ben, a Kar diplomaosztó ünnepségének keretében a Népfőiskolai Társaság Magyary Zoltán emlékdíjjal tüntetett ki egyetemi munkásságom és a Magyary-örökség továbbvitelében végzett tevékenységemért.

Jelenleg az Önkormányzati Minisztérium Választási Főosztályán dolgozom, mindemellett szeptembertől levelező tagozaton kezdem tanulmányaimat a BCE Gazdálkodástudományi Karán.

Ősztől pedig egy volt szakkollégista hallgatótársammal kurzust indítunk a Magyary Zoltán Szakkollégium diákjai számára.

**AZ NCA K-D REGIONÁLIS KOLLÉGIUMA
MŰKÖDÉSI TÁMOGATÁSI
JAVASLATA TATAI ÉS TÉRSÉGI CIVIL
SZERVEZETEKNEK – 2009**

Szervezet neve	Javasolt összeg (ezer forintban)
1.) Agostyáni Kulturális Egyesület	50
2.) Által-ér Vízigyűjtő Helyreállítási és Fejlesztési Szövetség.....	880
3.) Esőemberekért Egyesület	2 300
4.) ÉFOÉSZ K-EM Értelmi Sérültek és Segítőik Egyesülete.....	520
5.) Faluvédő Egyesület Tardos.....	50
6.) Háztűz-őrző Nők és Anyák Egyesülete	1 130
7.) Juniorka Alapítvány	1 240
8.) Képességfejlesztés 1990-98 Alapítvány	710
9.) Magyary Z. Népfőiskolai Társaság.....	2 140
10.) Megalódusz Sportegylet	810
11.) OMS-Tata Vívó Sport Egyesület	480
12.) Szőlőtő Élünk Józanul Egyesület	320
13.) Tatai Esterházy Énekegyesület	180
14.) Tatai Kenderke Néptánc Egyesület.....	250
15.) Tatai Sárkányhajó és Természetjáró Egyesület.....	200
16.) Tatai Sportegyesület.....	580
17.) Tatai Sporthorgász és Környezetvédő Egyesület.....	740
18.) Víz, Zene, Virág FesztiválEgyesület	310

MILYEN AZ IDŐSKOR?

Csak az öreg, ki nem remél,
Ki előre, nemcsak visszanez,
Ki nem álmodik terveket,
Az bizony már öreg lehet.

De ha meglátod az életben a szépet
S ha a jó tréfát érted,
Ha lelkedből szeretet árad,
S ha tudsz örülni madárnak, virágnak;

Nem számít a kor, hogy elmúlnak az évek,
Mert szívedben még csendül az ének,
S még ki nem fogy a dal –,
Fiatal, bizony fiatal maradsz.

Bizony öregnek lenni, az is szép,
Az ember aprókat lép,
Korábban fekszik, korábban kel,
És az ifjúságra mindig visszanez.

Már nem énekel, nem dúdolgat,
A múltra gyakran visszanez,
Csak ennyi az élet,
Csak ennyi az egész!

Máté Jánosné

A TATAI SZABADTÉRI GEOLÓGIAI MÚZEUM NEVEZETESSÉGEI¹

A Kálvária domb mai neve 1770 után alakult ki, miután Schweiger Antal megalkotta a már csak töredékeiben meglevő kálvária-szoborcsoportot. Korábban Márvány-hegynek nevezték, ami a messze földön híres jura mészkő fejtésére utal. A jól csiszolható és az épületek belsejében a fényét is megőrző vörös mészkő kedvelt, dekoratív építőanyag volt. Az elmúlt évszázadokban széles körben alkalmazták kapuk, ajtók, ablakok keretezésére, lépcsők és sírkövek készítésére. Falazó anyagként a kréta időszakai zöldesszürke homokos mészkövet használták a legelterjedtebben. Ebből épült a középkorban a tatai vár is. Olcsó falazó anyagot képviselt a gimnázium alatti „porhanyók” bánya forrás mészköve. Még a 20. század első felében is nagy mennyiségben útalapozásra fejtették a Kálvária-domb nyugati és déli oldalán kialakított bányaudvarokban a fehér dachsteini mészkövet és világos vörös alsó-liász mészkövet.

A földtani megismerés története

A tatai Kálvária-domb földtani értékét a hazai geológus már régóta számon tartja. A 19. század közepén Hauer Ferenc már ősmaradványokat gyűjtött jura képződményeiből. A 20. század elején a kor egyik legkiválóbb geológusa, Lóczy Lajos tanulmányozta a mezozós rétegsort és felismeréseiről 1906-ban a Magyar Földtani Társulat előadójánál is számolt. Nem sokkal ezt követően, 1909-ben Koch Nándor átfogó rétegtani munkát tett közzé. Fülöp József (1927-1994) közvetlenül egyetemi tanulmányinak befejezése után, Vadász Elemér professzor tanársegédként és az ő biztatására 1952-ben kezdte meg a tatai Kálvária domb földtani vizsgálatát. Azonnal megragadta a szinte a város belsejében levő, de kőfejtőkkel kitűnő feltárt terület rendkívüli geológiai értéke, ősmaradványainak lenyűgöző gazdagsága. Kezdeményezésre az Országos Természetvédelmi Tanács 1958-ban védetté nyilvánította a területet. A kezelési jogot 1971-ben a Magyar Földtani Intézet kapta meg, és 1972-ben az a kutató ház is megépült, ahol aztán Fülöp professzor oly nagy kedvvel dolgozott a helyi kutatási problémák vagy a területtel kapcsolatos fejlesztési feladatok megoldásán, majd később a Magyarország földtanát bemutató összefoglaló műveken. 1994-től kedve az Eötvös Loránd Tudományegyetem látja el a kezelői

feladatokat. Évtizedek óta a világ minden részéről látogatnak Tatára geológusok, természetvédelmi szakemberek, tanulók, de laikus természetkedvelő turisták is. A holt kőzetek az élő természetbe ágyazva, esztétikailag kellemes környezetben láthatók. Az értékes tudományos tartalom így megfelelő formai keretben nyert hangsúlyozást.

A geológiai értékek invenciózus bemutatása

Az ELTE Tatai Természetvédelmi Terület és Szabadtéri Geológiai Múzeum a Kálvária-dombon 2,8 hektáron helyezkedik el. Legmagasabb pontja tszf. 166 m magasságban van. A felső parkban, egy kellemes sétával bejárható területen a látogató elé tárulnak a földtörténeti

középkor (a mezozoikum) triász, jura, kréta időszak képződményei. Jól láthatók a nagy területen feltárt sziklás tengerparti részek megkövült tengeri ősmaradványokkal, továbbá az ősember tűzkőbányászatának kőkori és rézkori emlékei. Az alsó parkban elhelyezett kőmonolitok Magyarország hegyépítő kőzeteit mutatják be, a hazai hasznosítható ásványi nyersanyagok pedig bányacsillékben kerültek kiállításra. A sétautak mentén közel 600 növényfajta tanulmányozható. Olyan botanikai park létesült, amelyben az élő és az élettelen természet, a kővek növények kölcsönhatása felerősíti az élményt. Ugyanakkor a kulturált tájrendezési példát szolgáltat a külszíni bányaterületek, kőfejtők rekultiválására. Az egykori kutatóház ma a Fülöp József Emlékház nevet viseli. Benne táblák és szakkönyvek idézik a jeles professzor alakját tevékenységét. A ház előtt áll egy malomkő asztal Lóczy Lajos (1849-1949-1920) arácsi nyaralójának kertjéből a töredéket 1970-ben Fülöp József és Tasnádi Kubacska András találták meg. Kijavítás után itt került felállításra annak emlékére, hogy Lóczy Lajos 1905-ben itt fedezte fel a kréta időszak rétegeket. Ezen az asztalon írta egykoron a Balaton környékének geológiai viszonyairól szóló nagy művét. A múzeumi bejáratot székely kapu díszíti, ami Cs. Kiss Ernő tatai faragó népművész munkája. A szabadtéri múzeum április 1-jétől október 31-ig tart nyitva. A látogatók száma évente 8-10 ezer fő. Nagyobb hányaduk általános és középiskolás. Az egyetemi oktatás keretében is remekül hasznosíthatók a terület adottságai geológusok, geofizikusok, geográfusok, kartográfusok, meteorológusok, továbbá biológusok, sőt régész hallgatók képzésben és továbbképzésében. Viszonylag kis ráfordítással terepi oktatási bázissá volna fejleszthető, amely terepgyakorlatnak hazai és nemzetközi kurzusoknak, konferenciáknak is otthont

¹ Dr. Lux András régebbi írását a Geológus Kert elnevezés alkalmából közöljük.

adhatna. Hans Peter Schönlaub geológus professzor, az Osztrák Földtani Intézet igazgatója 1997-ben írta: „Fülöp professzora legszebb emléket a tatai szabadtéri földtani múzeum magalkotásával állította magának, amely a rhaeti dachsteini mészkőtől az alsó krétaig terjedő rétegsort tár elénk A Kálvária dombon. A geológiai kutatásoknak ez az egész világon egyedülálló színhelye egyszer s mindenkorra az ő nevével fonódik össze”

Dr. Lux András

Felavatták Közép-Európa első Geológus kertjét²

2009. május 9-én ünnepélyes keretek között új nevet kapott Tatán a kálvária-dombi természetvédelmi terület, amelyet 1994 óta az ELTE kezel.

Fennállásának 50. évfordulója alkalmából ünnepélyes keretek között új nevet kapott Tatán a kálvária-dombi természetvédelmi terület. Az 1994 óta Egyetemünk kezelésében levő „Tatai Természetvédelmi Terület és Szabadtéri Geológiai Múzeum” mostantól régióink első „Geológus kert”-jeként működik.

Az ünnepségen elsőként a 15 éve elhunyt alapítóról, Fülöp József akadémikusról emlékeztek meg. Hudecz Ferenc az ELTE rektora megkoszorúzta rektor elődjének emléktábláját és virággal köszöntötték az özvegyet. Ezt követően, az 50. évforduló tiszteletére emléktáblát avattak, ahol Tata város polgármestere, Michl József és az ELTE rektora mellett a magyar földtudós társadalom képviselőjében Haas János, a Magyarhoni Földtani Társulat elnöke és Kordos László, A Magyar Állami Földtani Intézet (a terület korábbi kezelője) igazgatója is beszédet mondott, majd mind a négyen koszorút helyeztek el a kertet kialakító geológus generációk emlékére.

A kiemelkedő földtani, régészeti, speleológiai (barlangtani) és botanikai értékekkel rendelkező kert jövőjének biztosítására hosszú távú együttműködési szerződést írt alá az ELTE rektora és Tata Város polgármestere. Az együttműködés főbb területei érintik majd a köz- és felsőoktatási közös programokat, valamint a régiós kulturális és geoturisztikai terveket.

Az ünnepség résztvevői megtekinthették a területen felfedezett két új ammoniteszfajt is, amelyeket az ELTE-n végzett paleontológus, Szives Ottilia írt le 2008-ban.

**VÉLEMÉNYEK A NÉPFŐISKOLA
EGYETEMES TÖRTÉNELEM
– KÖZÉPKOR – C. SOROZATÁRÓL¹**

(2008. szeptember 22. - 2009. május 04. –
17 fő véleménye alapján)

1. Melyik téma vagy témakör volt az Ön számára a legfontosabb?

- Az iszlám születése Bizánc és Balkán a korai középkorban
- Számomra a legjobb előadások a Vallástörténeti órák voltak dr. Kőszeghy Miklós előadásában. Emellett a középkorról szóló előadások is sok új ismeretek nyújtottak, főleg Tóth Anna Judit előadásai.
- Az új birodalmak, királyságok, (Frank Birodalom-Királyság, Német-római Császárság) kialakulása, a kereszténység és az egyház szerepe, kulturális, tudományos eredmények
- Azok az előadások, amelyeknek volt magyar vonatkozású részlete (2)

2. Ki(k) volt(ak) Ön szerint a legjobb előadó(k)?

- Dr. Kőszeghy Miklós (6)
- Bíró Mária (7),
- Tóth Anna (9)
- Várakozáson felül nagyon jók voltak a fiatal előadók

3. Milyen témát vagy témákat hiányolt a sorozatból?

- Szerintem teljes, nagyon átgondolt volt a sorozat, én tökéletesen elégedett voltam
- Semmit, ennyi időben csodálatos előadásokat hallottunk
- Talán csak a művészetekkel kapcsolatos témák (festészet, irodalom, zene, stb.) bővebb kifejtése bemutatása
- Az invesztitúra részletesebb kibontását

4. Milyen témával foglalkozzon a Népfőiskola a következő képzési programja?

- Történelmi (5)
- Vallástörténet (2), Hely-Szelleme
- Megbízom a szakértő szervezésében
- Művészettörténet, irodalom
- Európa újkori történelme, felfedezések kora,

kulturális élet az újkorban

- A vallás és történelem folytatása
- Hadtörténelem
- Folytatódjon az előző tematika (2)

5. A szervezéssel kapcsolatos véleménye, észrevétele, javaslata?

- A szervezést nagyon jónak találom (6)
- A szervezés kifogástalan volt, hasonlóval teljesen elégedett lennék!
- A történelmi sorozatot csak meghirdetni kell, ide szinte mindenki – egyre többen – szívesen jön
- A szervezés kitűnő volt, az előadók magas szinten adtak elő
- Gondos, körültekintő, szerencsésebb lenne, ha a különböző sorozatok előadásai nem egyazon héten kerülnének megrendezésre

6. Összegzett véleménye a képzési programról

- Hálásan köszönjük az előadók és a szervezők áldozatos munkáját
- Magas színvonalú, jól szervezett volt (2)
- Hasznos érdekes volt a Tv-ben is megállta volna a helyét
- Nagy szükség van mindenféle programra
- Hasonló jó előadásokat a jövőben is szívesen látogatnánk
- Már 10 éve vagyok hallgatója a történelmi programoknak, mindig érdekesnek és magas színvonalúnak találtam az előadásokat
- Érdekes, jó volt, igényes, mégis közérthető
- Nagyon hasznos ismereteket nyújt az elmúlt évszázadok történelmi eseményeiről, kialakulásáról

7. Egyéb vélemény, javaslat

- Szeretném, ha folytatódna továbbra is úgy mint az előző években volt
- Továbbra is nagyon elégedett vagyok mindennel és köszönöm, hogy alkalmam van részese lenni Társaságunknak
- Az együttgondolkodás, a valahová tartozás, az emberek egymáshoz való viszonyának szép követésre méltó példája, csak így tovább, tovább....
- Nagyon érdekesek és jól szervezettek a „látó-utak”
- Jó lenne, ha több időt szentelnének a kor művelődéstörténetére. Talán, ha kisebb, rövidebb korszakot ölelne fel a sorozat, több idő maradna erre is

¹ A vélemény után következő szám az egybeeséseket jelzi.

A TÖRTÉNELEM NAGY CSATÁI

– új program indul a 2009-10-es tanévben –

Szeretettel köszöntjük a Népfőiskola hallgatóit, a tisztelt érdeklődőket és örömmel jelentjük be, hogy az új tanévben új programunk indul **A történelem nagy csatái** címmel, amely magába foglalná Európa történetének sorsdöntő vagy különleges csatáit. Kicsit hiánypótlásnak szánjuk a sorozatot, mert úgy véljük, hogy egyre inkább virtuálissá váló világunkban ezek a látványos események a bennük rejlő üzleti lehetőségek miatt olyan mértékben kerültek a valamilyen valóságmagot megtartó, ámde a lényegét eltorzító hollywoodi filmvilág és a különböző médiumok kezébe, hogy ezek tevékenysége következtében a legtöbb történelem iránt érdeklődő emberben teljesen hamis kép alakult ki azon események iránt, melyek meghatározzák mai életünket is.

Másrésről pedig ahol a valós események megtudhatók és követhetők - a szakirodalomban, ill. a szakmai előadásokon – a téma szinte óhatatlanul elcsúszik egy szakmai nyelven előadott, az érdeklődő „laikus” közönség számára unalmassá váló”konferenciába”, vagy vitába. Célunk tehát az, hogy **A történelem nagy csatái** előadássorozat úgy legyen megszervezve, hogy mindenki számára érdekes és élvezhető legyen. Szeretnénk bizonyítani, hogy a valóság is lehet olyan izgalmas, mint a hazug álom. Ennek érdekében szeretnénk minél több számítógéppel megszerkesztett plasztikus csataképet, valamint az adott ütközet, vagy ostrom korabeli fegyverzetét, harci eszközeit – ha lehetséges – a hagyományörzők segítségével bemutatni. A sorozat első része az ie. 1285 - iu. 451 közötti időszakot, tehát az ókort eleveníti meg. Az első előadás a tatai Helyőrségi Klub emeleti termében lesz, **2009. szeptember 15-én** kedden.

Kívánunk magunknak minél több érdeklődőt, az érdeklődőknek pedig jó tanulást és szórakozást!

A szervezők nevében
Farkas Endre elnökségi tag

MAGYARY ZOLTÁN KÖZIGAZGATÁSI DÍJ ALAPÍTÁSA

Rövidített megnevezés: Magyary Zoltán-díj

Indoklás

A Magyary Zoltán Népfőiskolai Társaság elnöksége javaslata alapján a 2009. március 4-ei közgyűlésünk jóváhagyta a Magyary Zoltán-díj alapítását.

A díj létrehozását azzal a céllal javasolta az elnökség, hogy a Budapesti Corvinus Egyetem Közigazgatástudományi Karával és a Karon működő Magyary Zoltán Szakkollégiummal kialakult eredményes együttműködésre alapozva, olyan ösztönző formát hozzon létre, amely a leendő közigazgatási szakemberek körében erősíti a várossal való kapcsolatot, kötődést, másrészt alkalmat teremt számukra Magyary örökségének megismerésére és a szakmai kezdeményezések mai korszakunkra érvényes folytatására.

A Magyary Zoltán-díj adatai:

- *Alapító:* Magyary Zoltán Népfőiskolai Társaság, Tata.
- *Alapítás időpontja:* 2009. március 4.
- *A díj értéke:* 100.000,- Ft, azaz egyszázezer forint.
- *Átadás időpontja:* minden évben a Budapesti Corvinus Egyetem Közigazgatástudományi Kara diploma kiosztó ünnepsége.

A díj elnyerésének feltételei:

- A Magyary Zoltán Népfőiskolai Társaság elnöksége a Budapesti Corvinus Egyetem Közigazgatástudományi Karán működő Magyary Zoltán Szakkollégium elnökének és a Kar dékánjának egyetértésével pályázatot hirdet a díj elnyerésére minden év május 5-éig.
- Pályázhatja Budapesti Corvinus Egyetem Közigazgatástudományi Karának azon hallgatója, aki aktívan részt vesz a Magyary Zoltán Szakkollégium munkájában, feladatot vállal a kollégium, illetve a népfőiskola által szervezett szakmai programokban, szakmai munkájáról a nyilvánosság előtt is számot ad, és azt dokumentálni is tudja (publikáció, előadás stb.).
- A díj odaítéléséről a Budapesti Corvinus Egyetem Közigazgatástudományi Karának dékánja, a Magyary Zoltán Szakkollégium vezetősége és a Magyary Zoltán Népfőiskolai Társaság által delegált képviselőkből (szakértőkből) álló három tagú bizottság dönt.
- A díj elnyerését az alapító népfőiskola az erre az alkalomra készített oklevéllel igazolja.
- A díj elnyerésének részletes feltételeit és a felhívást a fenti szempontok alapján a Budapesti Corvinus Egyetem Közigazgatástudományi Kar dékánja felkért tanár, valamint a Magyary Zoltán Szakkollégium vezetősége által megbízott szakkollégiumi képviselő dolgozza ki és hirdeti meg.
Tata, 2009. május 26.

Gyüsi László
MZNT elnök

MÉG MINDIG AKTUÁLIS!

FELHÍVÁS A TATAI CIVIL SZERVEZETEKHEZ ÉS INTÉZMÉNYEKHEZ¹

Tata város polgárai és szervezetei fontosnak tartják a város értékeinek őrzését, emlékeinek ápolását és megvédését. E szép hagyományt, és gyakorlatot javasoljuk kiterjeszteni a tatai temetőkben (sírkertekben) nyugvó jeles elődeinkre, mindazokra, akik alkotó módon segítették elő a város fejlődését, hírének-nevének megismertetését határainkon belül és azon túl is. Szerencsére e téren gazdagok vagyunk, e kincsek megőrzésére, megvédésére hívjuk fel a civil szervezetek, intézmények és minden lokálpatrióta figyelmét.

A Magyary Zoltán Népfőiskolai Társaság megalakulása óta ápolja névadója síremlékét, melyet a továbbiakban is vállalunk és ellátunk. E gyakorlat kiszélesítése érdekében a Magyary Zoltán Népfőiskolai Társaság elnöksége felhívással fordul a város civil szervezeteihez, és a téma iránt érdeklődő intézményeihez, hogy a település múltjában jelentős szerepet betöltő személyek sírját (síremlékét) vállalják fel gondozásra, kísérik figyelemmel állapotát. Amennyiben olyan problémát észlelnek, amelyet nem tudnak megoldani, azt jelezzék az önkormányzatnak, vagy az általa megbízott szervezetnek.

Kérjük, hogy a feladatot vállaló szervezetek és intézmények jelezzék szándékukat akár a népfőiskola címén (Erzsébet királyné tér 13.), akár közvetlenül a polgármesteri hivatalban (Kossuth tér 1.).

Tata, 2008. szeptember 3.

Az elnökség nevében:

Gyüszti László
elnök

Keresztesi József
titkár

¹ A 2008. évben megjelent Felhívásunkat fontossága miatt ismét közreadjuk.

FELHÍVÁS

A NÉPFŐISKOLAI TAGJAIHOZ, HALLGATÓIHOZ ÉS TÁMOGATÓIHOZ

A népfőiskola elnöksége megkezdte az újra alakulásunk 15. évfordulójáról történő ünnepségre való felkészülést, ennek előkészítését.

Az előzetes elképzelések szerint kiadvány jelenik meg működésünk 15. évéről, valamint kiállítás keretében is szeretnénk bemutatni a régi dokumentumokat, fotókat. Ezért azzal a felhívással fordul elnökségünk mindenkihez, aki rendelkezik ilyen dokumentumokkal, vagy szeretné élményeit, véleményét, tapasztalatait megosztani másokkal, hogy folyamatosan jutassa el azokat a népfőiskola irodájába. (Tata, Erzsébet tér 13.)

ÚJ NÉPFŐISKOLA ALAKULT

Örömmel tájékoztatlak benneteket, hogy új népfőiskolai egyesület alakult Jász-Nagykun-Szolnok megyében, és már a bíróság is bejegyezte.

Neve: Közép-Tisza Völgyi Népfőiskolai Társaság, székhelye **Tiszatenyőn** van.

Nagyné Kiss Mária
megyei elnök

Csatlakozás a temetői sírok gondozásához

A Haranglábban olvasom, hogy keresnek a város jelentős személyei sírjainak gondozásához személyeket. Sajnos én nem tudok állandó gondoskodást vállalni, de szívesen biztosítok nyárra virágokat /pl. Vinca, Begónia/, és ha szükséges 1-2 koszorút is készítek halottak napjára. Ha úgy gondolják, hogy ez segítség akkor én most ezt felajánlom.

Tisztelettel:
Pető Magdolna

**A 2009/2010-ES TANÉV NÉPFŐISKOLAI
PROGRAMJAI, TANFOLYAMAI**

EGYETEMESTÖRTÉNELEM SOROZAT*

Az első előadás időpontja: 2009. szeptember 14.

Időpont: kéthetenként, hétfőn, 17 órákor

Helyszín: Jávorka S. Mg-i és É. Szakközépiskola és Szakiskola (Tata, Új út 19.)

Téma: Egy korszak vége – az újkor változásának jelei és eseményei

Előadó: Dr. Varga Benedek történész, az Orvostörténeti Múzeum és Könyvtár igazgatója

ANGOL NYELVTANFOLYAM

Időpont: 2009. szeptember 14. 16 óra

Jelentkezési határidő: 2009. szeptember 10.

Helyszín: Tata, Erzsébet királyné tér 13.

Vezeti: Németh Kiara Csilla nyelvtanár

(Megfelelő számú érdeklődő esetén német és eszperanto nyelvtanfolyamot is indítunk.)

HADTÖRTÉNET – KÜLÖNLEGES CSATÁK*

Az első előadás időpontja: 2009. szeptember 15.

Időpont: következő időpont: október 08. (csütörtök) utána kéthetente, 17 órákor

Helyszín: Helyőrségi Klub (Tata, Ady E. u.)

Téma: Qádes: Egyiptom és a Hettita birodalom közötti csata (ie.1285)

Előadó: Farkas Endre könyvtáros, történész

EGÉSZSÉGÜGYI SOROZAT*

Az előadás időpontja: 2009. szeptember 16.

Időpont: kéthetenként, szerdán, 17 óra

Helyszín: Magyary Zoltán Művelődési Ház (Tata, Váralja u. 4.)

Téma: Az idősödő ember fenntartható egészségének esélyei és kockázatai

Előadó: Dr. Iván László professzor, SOTE, Budapest

VALLÁSTÖRTÉNETI SOROZAT*

Az első előadás időpontja: 2009. szeptember 22.

Időpont: kéthetenként, kedden, 17 órákor

Helyszín: Jávorka Sándor Mg-i és É. Szakközépiskola és Szakiskola (Tata, Új út 19.)

Téma: Róma vallás rejtélyei: istenképek

Előadó: Dr. Dér Katalin egyetemi docens, ELTE BTK, Budapest

KÁLVIN SOROZAT*

Az első előadás időpontja: 2009. szeptember 23.

Időpont: kéthetenként, szerdán, 17 órákor

Helyszín: Református Gimnázium (Tata, Kossuth tér 11.)

Téma: Kálvin és az európai történelem

Előadó: G. Etényi Nóra egyetemi docens, KRE BTK, Budapest

TANÉVNYITÓ ÜNNEPÉLY*

Időpont: 2009. szeptember 24. 17 óra

Helyszín: Helyőrségi Klub (Tata, Ady E. u. 12.)

Közreműködik: Budai Ilona népdalénekes és a Csevergő Együttes

„HELY SZELLEME” – GENIUS LOCI SOROZAT*

Az első előadás időpontja: 2009. szeptember 30.

Időpont: havonta, szerdán, 17 órákor

Helyszín: Móricz Zs. Városi Könyvtár (Tata, Váralja u. 4.)

Téma: Hamary Dániel irodalmi munkássága

Előadó: Dr. Mohos Márta ny. muzeológus, Orvostörténeti Múzeum és Könyvtár

Közreműködik: Petrozsényi Eszter színész, könyvtáros

KERTEK-PARKOK SOROZAT*

Az előadás első időpontja: 2009. október 1.

Időpont: kéthetente, csütörtökön, 17 óra

Helyszín: Helyőrségi Klub (Tata, Ady E. u. 12.)

Téma: Gyűjteményes kertek, arborétumok Magyarországon

Előadó: Sylvester Edina tájépítész, vezető tervező

SZÁMÍTÓGÉPKEZELŐ TANFOLYAM

(50 óra)

Kezdési időpont: 2009. október 5. 16 óra

Jelentkezési határidő: szeptember 30.

Helyszín: Jávorka S. Mg-i és É. Szakközépiskola (Tata, Új út 19.)

Vezeti: Magyar Csaba informatikai tanár

*** K ö z é r d e k ű p r o g r a m j a i n k
i n g y e n e s e n l á t o g a t h a t ó k !**

A programokról érdeklődni lehet:

Tata, Erzsébet királyné tér 13.

**A Magyary Zoltán Népfőiskolai
Társaság Kiadványa**

2890 Tata, Erzsébet királyné tér 13.

Felelős kiadó: Gyüszti László

Felelős szerkesztő: Keresztesi József

Népfőiskolai Hírmondó

Készítette: Sollers Nyomdaipari Kft.

2890 Tata, Komáromi u. 55.

Tel.:34/586-036 Tel./Fax: 34/586-037

E-mail: sollers@t-online.hu

Ügyvezető igazgató: Beleczy Zsolt

A NÉPFŐISKOLA ELÉRHETŐSÉGEI:

Tel, fax: 34/482-409; 06 30/290-20-62

E-mail: nepfoiskola@etata.hu, honlap: www.magyaryz.hu

Szerkesztői üzenet:

Köszönöm mindazok munkáját, akik írásaikkal hozzájárultak a szeptemberi szám színvonalához, annak gazdagabbá tételéhez!

Lapzárta: 2009.09.07.